

Blok 1B

Studielederudfordringer ved tværfaglige uddannelser

Programtekst

Studieledernes udfordringer, eksemplificeret ved samarbejdsuddannelsen Medicin og Teknologi.

Abstract

Studielederen på dagens danske universiteter oplever stedse stigende udfordringer i sit virke, både grundet strukturelle ændringer som påfører stigende krav og grundet ændringer på de mere personlige planer hos studerende, undervisere og universitetets andre ansatte. Yderligere er studielederen normalt engageret i en del andre aktiviteter så som undervisning, forskning og anden ledelse, således at denne ofte mange gange skal "ind og ud" af en given problemstilling. For studielederen er en klar plan for strategi, mål og visioner - og en parathed til at ændre denne løbende - derfor ofte påkrævet.

I dette indlæg berøres nogle af udfordringerne i bachelor- og kandidatuddannelserne i Medicin og Teknologi (MedTek), begge samarbejdsuddannelser mellem Danmarks Tekniske Universitet og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet.

En uddannelses design er en af de mest langsigtede komponenter i opfyldelse af succeskriterierne: Høj søgning til uddannelsen, høj gennemførselsgrad, god indlæring og - introduceret via Studiefremdriftsreformen - hurtig gennemførsel. Designopgaven ligger både i valget af udbudte kurser og de tilhørende kompetencer, som de studerende tænkes at opnå på disse. Kurserne skal både virke ved opfyldelse af de konkrete faglige kursusmål og som platforme for at skabe motivation hos de studerende til at arbejde videre på egen hånd. Endelig skal rækken af kurser, som de studerende møder, give en oplevelse af en stadig stigende udfordring inden for både hårde og bløde discipliner. Studielederen kan ikke opnå succes alene; det er nødvendigt at lagene over denne (dekaner, universitetsledelse og den politiske ledelse) og lagene under (undervisere og studerende) samarbejder og hjælper med at nå de fælles mål. Dette er udfordrende, da god universitetsuddannelse er et meget kompliceret fagfelt, hvor faktorer som for eksempel motivation og modenhed er vigtige, men svære størrelser at arbejde med. Ligeledes skal studielederen forsøge at motivere den store gruppe af undervisere, som normalt er tilknyttet en uddannelse, til at arbejde aktivt og engageret således at hvert kursus bidrager til den samlede uddannelse. Da de fleste uddannelser både drager fordel af fælles kurser (typisk matematik, fysik, anatomi, humanbiologi, etc.) og specialiserede kurser udviklet til netop uddannelsen, ligger der også et stort arbejde i kvalitetskontrol af disse. Studenterevalueringer, interviews og kompetencematricer er nogle af redskaberne her.

Frafald er et aspekt for sig selv, selvom det mere eller mindre vidner om den generelle studentertilfredshed på en uddannelse. Frafald kan skyldes mange ting, men rent fagligt kunne det for eksempel skyldes for stor fokusering på generelle kompetencer i forhold til de specifikke der kendetegner en given uddannelse. Eksemplificeret ved MedTek, kunne det være for stor fokus på fag som matematik og humanbiologi og tilsvarende for lidt på medicoteknik.

Der kan ske det, at den studerende føler sig fejlplaceret. Men der kan også ske det, den studerende ikke lærer nok i starten og derfor begynder at føle studiet sværere og sværere og dermed mindre og mindre motiverende. Nogle af de redskaber en studieleder råder over er: At skabe et godt socialt fællesskab som den enkelte studerende ikke har lyst til at forlade, at præsentere de studerende for kurser med inspirerende og perspektiverende indhold, at nære extracurriculære aktiviteter (e.g. frivilligt arbejde i hjælpeorganisationer) som yderligere bidrager til at den studerende kan se perspektiv i sit valg af uddannelse. På MedTek gør vi meget ud af de indledende medicotekniske kurser (som ligger parallelt med de store kurser i matematik og human biologi) og på at lave kurser som giver hands-on oplevelser så som fx måling og instrumentering og kliniske ophold på hospitaler.

Studielederen kan også støtte den enkelte underviser i kursusafviklingen ved at finde relevante (teknologiske) støttefunktioner, så som fx E-læringsteknologier, som i nogle tilfælde kan øge opfyldelsen af læringsmålene og nedsætte underviserens tidsforbrug.

Oplægsholdere

Jens E. Wilhjelm, Kaj-Åge Henneberg og Tine Alkjær Eriksen